

og Fæsteforholdet stærkt begrænset, hvilket betyder en Nedgang i sociale og økonomiske Vilkaar for Husmandsklassen. Til yderligere Belysning heraf henvises til de i den nævnte Beretning af 23de April 1900 offentliggjorte Udtalelser af flere Godsejere om, at de nu aldrig mere bortfæste Huse, men at de tidligere bortfæstede Huse ved Fæsteledighed bortlejes.

Det fastslaaes tillige, at de nu bestaaende Fæstehuse skulle være Pligthuse, indtil de overgaa til Selveje. Intet saadant maa nedlægges, uden at et tilsvarende oprettes. Der er saa meget mere Grund til at fastslaa dette, som man i Tidens Løb har ladet de tidligere Pligthuse „forsvinde“, og der næppe er stort at bygge paa, at Landbrugsmi- nisterens den 8de Februar 1899 tilskrev Folketingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Fæste- og Lejehuse, at „der selvfølgelig fra Administrationens Side vil blive foretaget de fornødne Skridt i saa Henseende (o: Foranstaltninger til igen at faa oprettet Pligthuse, hvor de uretmæssigt ere nedlagte) i de Tilfælde, hvor det skønnes muligt at frembringe Genoprettelsen af uretmæssigt nedlagte Huse“. Det vides i hvert Fald ikke i Udvalget, at der er sket noget som helst i saa Henseende.

I §§ 2 til 11 indeholdes de samme Regler for Lejehusene — der er i alt c. 15,000 Lejehuse her i Landet — som fandtes i det oprindelige Forslag, med Undtagelse af Bestemmelsen om det lange Lejemaal. Dog er der tilføjet den ny Bestemmelse, at naar et Lejemaal ophører ved Lejehusmandens Død, skulle hans Arvinger og Vo have Ret til at henhidde med Huset til 1ste April det paafølgende Aar, for at de kunne høste, hvor Arveladeren har faaet, saa at Frugten af hans Glid, Møje og Udlæg ikke skal tilfalde Ejeren, hvilket er aldeles uretfærdigt. — Erstatningsreglerne ere en Del udvidede og bragte i fuldstændig Overensstemmelse med de Erstatningsregler, som gælde for Gaardfæsterne.

I et tredie Kapitel indføres Regler om Ejenelehuse, hvis Antal beløber sig til ca.

4,000. Disse Regler tilfugte at raade Bod paa de Misbrug, som faktisk finde Sted der- ved, at der anvises Daglejere Bolig i Eje- nestehuse, ofte jordløse og kasernelignende Ar- bejderboliger, hvorfra de uden Barsel fjernes, naar Daglejen ophører. Dette er en altfor usikker Stilling for en Familie. Enhver Fa- miliefader bør være saaledes stillet, at man ikke uden Barsel kan jage ham med hans Kone og Børn ud af deres Hjem. Der bør sikres dem Tid til at se sig om efter anden Bolig, saa at de ikke skulle risikere at staa uden Tag over Hovedet eller maatte søge det offentliges Hjælp. Kun egentlig Tyende, som skal have Barsel i følge Tyendelovens Bestemmelser, maa der anvises saadan Bolig, og det skal altid ske ifølge en skriftlig Tyende- kontrakt, som udtrykkelig siger, med hvilket Barsel Fraflytning skal kunne foretages. Sker det, at Tyendeforholdet ophæves i Utide, skal der gives Vedkommende en Frist af 4 Uger til at se sig om efter anden Bolig, hvis det ikke skyldes Urofskab eller en For- brydelse fra Tyendets Side, at Forholdet afbrydes. Med det samme fastslaaes det som det af Landbrugshensyn mest hensigtsmæssige, at Huse paa Landet kun kunne udlejes saa- ledes, at Lejemaalene ophører 1ste Maj, selv om det er indgaaet paa bestemt Tid.

I en særskilt Paragraf bestemmes dog, at det skal være tilladt at anvise ugifte Arbejdere Bolig i Arbejderhuse, der høre til industrielle Anlæg paa Landet, paa det Vil- kaar, at de skulle flytte, naar Arbejdet op- hører. Det skønnes nødvendigt at have en saadan Regel for den Slags Virksomheder og ikke uretfærdigt, naar den kun omfatter ugifte Arbejdere, der let ville finde sig Hush.